

مدراج السعاده

(علم اخلاق اسلامى و اخلاق علمى)

مرحوم ملا احمد نراقى

فهرست مطالب

۱۷	مقدمه مؤلف
	باب اول در بیان بعضی مقدمات نافع، از: بیان حالات نفس و منفعت فضایل اخلاق و مضرت ردایل آن
۲۳	فصل اول: شناختن نفس مقدمه شناختن خدا
۲۳	□ تأثیر شناختن نفس در تهذیب اخلاق
۲۵	فصل دوم: ترکیب انسان از جسم و نفس
۲۶	فصل سوم: راه شناختن نفس
۲۷	فصل چهارم: حقیقت و ماهیت آدمی
۲۸	فصل پنجم: سیر به عالم بالا یا جنبه روحانی
۳۰	فصل ششم: لذت و ألم جسم و روح
۳۰	فصل هفتم: مفاسد بیماری نفس و فوائد صحت آن
۳۲	□ علم بدون ترکیه، علم نیست
۳۴	□ توجه به صحت جسم، و غفلت از صحت و روح
۳۴	فصل هشتم: حصول ملکات نفسانیه به تکرار اعمال
۳۶	فصل نهم: فایده علم اخلاق و برتری آن بر سایر علوم
۳۷	فصل دهم: تهذیب اخلاق و ثمره آن
۳۸	□ سعید مطلق کیست؟
	باب دوم: در سبب انحراف اخلاق از جاه پسندیده و حصول اخلاق ذمیمه و بیان قوای نفس انسانی و در آن جلد فصل است:
۳۹	فصل اول: قوای چهارگانه و تبعیت سایر قوا از آنها
۴۰	□ اما این چهار سرهنگ:
۴۱	□ قوه عاقله
۴۲	فصل دوم: لذت و ألم قوای چهارگانه
۴۳	□ منحصر نبودن لذات در لذات جسم
۴۵	□ سعی در استیلاي قوه عاقله بر سایر قوا
۴۷	فصل سوم: قوای چهارگانه سر منشأ نیکبها و بدیها
	فصل چهارم: در بیان اینکه: قوه عقلیه ادراک کلیات کند، و قوه وهمیه ادراک جزئیات نماید
۴۷	
۴۹	فصل پنجم: کارفرمائی قوه عامله

- فصل ششم: اجناس صفات رذيله ۵۱
- فصل هفتم: مقابل هم بودن اوصاف رذيله و صفات فاضله ۵۲
- فصل هشتم: مشتبه شدن صفات رذيله به صفات حسنه ۵۴

باب سيم: در بيان محافظت اخلاق حميده از بيرون رفتن از حد اعتدال،

و معالجات كلييه در ازاله ذمائم اخلاق و احوال، از آنچه تخصيص ندارد

به بعضی صفات و اعمال، و آنچه متعلق است به اين منوال، و در آن چند فصل است:

- فصل اول: حفظ تعادل اخلاق حميده ۵۹
- شباهت علم اخلاق به علم طب ۶۱
- فصل دوم: مقدمات تزكيه نفس ۶۱
- فصل سوم: تشخيص امراض نفساني ۶۵
- اسباب امراض نفساني ۶۶
- راه معالجه امراض نفساني ۶۷

باب چهارم: در تفصيل انواع اخلاق و بيان شرافت فضائل و كيفيت اكتساب هر يك

و شرح مفاسد رذایل و بيان معالجه خصوصيات هر يك از آنها

- اخلاق حسنه و ذميه و فوايد و مفاسد آنها ۷۰
- فصل اول: در بيان آن چه متعلق است به ۷۱
- قوة عامله و آن عبارت است که از عدالت ۷۱
- اقسام و درجات عادل ۷۳
- فصل دوم: اقسام عدالت ۷۴
- بدان که عدالت بر سه قسم است: ۷۴
- فصل سوم: عدالت سر منشأ کمال و سعادت ۷۶
- فصل چهارم: اتصاف مصلح به عدالت ۷۸
- در بيان معالجه اخلاق ذميه که متعلق است به قوه عافله ۸۱
- مطلب اول: در بيان دو جنس رذيله و ضد آنها ۸۱
- فصل پنجم: حکمت در مقابل جرزه و جهل ۸۲
- شرافت و فضيلت علم و علماء ۸۳
- آداب و شروط تعلم ۸۶
- و اما آداب تعليم، آن نیز چند چيز است: ۸۸
- علم اصول عقايد ۸۹
- احتراز از معاصي سبب اعتقاد جازم ۹۱
- تلقين ترجمه عقائد به اطفال ۹۳
- وجوب عيني علم اخلاق ۹۵
- علم مقدمه عمل ۹۶
- مطلب دوم در بيان ساير انواع رذائلي که از دو جنس مذکور، يعنى: جرزه و جهل بسيط، ناشي مي شوند و از متعلقات قوه عافله اند و آن چند صفت رذيله است ۹۷

۹۷	چهل مرکب.....
۹۷	صفت اول: در بیان چهل مرکب است.....
۹۸	صفت دوم: در بیان شک و حیرت است.....
۹۸	فصل: یقین و اقل مراتب آن.....
۱۰۰	□ علامات صاحب یقین.....
۱۰۲	□ مراتب یقین.....
۱۰۴	صفت سیم شرک و اقسام آن:.....
۱۰۴	فصل: توحید و اقسام آن.....
۱۰۴	□ ضد صفت شرک، توحید است و از برای آن اقسامی چند است:.....
۱۰۴	□ مراتب توحید و اثرات آن.....
۱۰۶	فصل: علائم ترقی در مراتب توحید.....
۱۰۹	فصل: آشنائی با اسرار ملک و ملکوت.....
۱۱۰	صفت چهارم: خواطر نفسانی و وساوس شیطانی.....
۱۱۱	فصل: افکاری که دل را مشغول می‌کند.....
۱۱۲	فصل: اقسام الهام و وسوسه و علامات آنها.....
۱۱۵	فصل: مضرات وساوس شیطانی و خواطر نفسانی.....
۱۱۶	فصل: معالجه امراض نفسانی.....
۱۱۸	□ غفلت از خدا سبب وسوسه شیطان.....
۱۲۰	□ ذکر قلبی مانع وساوس و خواطر.....
۱۲۱	□ فایده: کیفیت سد ابواب خواطر، و رفع وساوس.....
۱۲۳	فصل: خواطر و افکار محموده و اقسام آنها.....
۱۲۵	□ تدبیر در آفرینش اقلیم وجود.....
۱۲۷	□ حکمت الهی در خلقت پشه و زنبور.....
۱۲۹	□ قدرت نمائی حق در خلقت انسان.....
۱۳۰	□ تفکر در استخوان‌ها و رگهای بدن.....
۱۳۱	□ تأمل در عجایب استخوان سر.....
۱۳۳	□ نگاهی به اسرار چشم و نقش آن.....
۱۳۳	□ در عجایب گوش.....
۱۳۳	□ حکمت‌های نهفته در صورت انسان.....
۱۳۴	□ دستگاه گوارش بدن.....
۱۳۶	□ دستگاه گردش خون.....
۱۳۶	□ نگاهی به چگونگی خلقت دستها و انگشتان.....
۱۳۷	□ ترکیب مخصوص آفرینش بای آدمی.....
۱۳۷	□ حکمت الهی در غذا و تربیت نوزاد.....
۱۳۸	□ نقش قوه خیالیه و واهمه و عاقله.....

- ۱۳۹ □ آیات آفاق: مشاهده قدرت پروردگار در کره زمین
- ۱۴۰ □ انواع گیاهان و فوائد آنها
- ۱۴۰ □ درختان و شکوفایی آنها
- ۱۴۰ □ اصناف حیوانات
- ۱۴۱ □ عجایب دریاها
- ۱۴۱ □ تفکر در کرات آسمانی
- ۱۴۲ □ عظمت آسمانها
- ۱۴۳ □ تفکر در اعمال و افعال خود
- ۱۴۷ صفت پنجم: از صفات ردیله متعلقه به قوه عاقله مکر و حيله کردن است
- ۱۴۷ □ طريقه خلاصی از مکر و حيله
- ۱۴۹ □ در بیان صفات ردیله و اخلاق جميله که متعلق است به قوه غضبيه تهوّر
- ۱۵۰ صفت اول خوف است
- ۱۵۱ فصل: انواع خوف مذموم
- ۱۵۲ علل خوف از مرگ
- ۱۵۸ فصل: اطمینان قلب و طريقه تحصیل آن
- ۱۵۸ صفت دوم: از صفات ردیله متعلق به قوه غضبيه، ایمنی از مکر الله است
- ۱۵۸ □ ایمنی از مکر خدا
- ۱۵۸ فصل اول: سبب ایمنی از مکر الله
- ۱۷۷ صفت سیم یأس از روح الله
- ۱۶۰ فصل دوم: خوف از خدا و انواع آن
- ۱۶۲ فصل سوم: مکروهاتی که سر منشأ خوف و ترس است
- ۱۶۴ فصل چهارم: خوف از خدا عالی ترین درجه خوف
- ۱۶۸ فصل: پنجم: کیفیت تحصیل صفت خوف از خدا - جل جلاله -
- ۱۷۱ □ علت نترسیدن از سوء خاتمه
- ۱۷۴ □ راه محافظت خاطر از معاصی در وقت مردن
- ۱۷۸ فصل: رجاء و امیدواری به خدا
- ۱۸۰ □ آیات و اخبار در فضیلت رجاء
- ۱۸۲ □ اموری که وسیله نجات مؤمنین است
- ۱۸۵ □ در بیان احادیثی که روز قیامت گناه مؤمنین را به گردن کفار نهاده و آنها را به جهنم می‌برند
- ۱۸۵ □ رجاء و امیدواری بدون طاعت
- ۱۸۶ فصل: خوف اصلاح است یا رجاء؟
- ۱۹۰ فصل: طريقه تحصیل رجاء
- ۱۹۱ صفت چهارم ضعف نفس و سستی آن
- ۱۹۱ فصل: قوت نفس و طريقه تحصیل آن

۱۹۲	صفت پنجم: دانات همت و مذمت آن.
۱۹۴	صفت ششم: بی‌غیرتی و بی‌حمیتی است.
۱۹۵	فصل: غیرت در دین و ناموس
۱۹۶	□ غیرت در اولاد و تربیت آن.
۲۰۰	صفت هفتم: عجله و شتابکاری است.
۲۰۳	فصل: وقار و طمأنینه
۲۰۳	صفت هشتم: سوء ظن و بد دلی است به خدا و خلق
۲۰۵	□ آیات و اخبار در فضیلت رجاء.
۲۰۷	□ اموری که وسیله نجات مؤمنین است.
۲۱۰	□ رجاء و امیدواری بدون طاعت.
۲۱۱	فصل: خوف اصلاح است یا رجاء.
۲۱۴	فصل: طریقه تحصیل رجاء.
۲۱۶	فصل: قوت نفس و طریقه تحصیل آن.
۲۱۶	صفت پنجم: دانات همت و مذمت آن.
۲۱۷	□ دانات همت و مذمت آن.
۲۱۸	صفت ششم: بی‌غیرتی و بی‌حمیتی و مذمت آن.
۲۱۸	□ بی‌غیرتی و بی‌حمیتی و مذمت آن.
۲۱۹	فصل: غیرت در دین و ناموس
۲۲۱	□ غیرت در اولاد و تربیت آن.
۲۲۴	□ غیرت در مال.
۲۲۵	صفت هفتم: عجله و شتابکاری است.
۲۲۸	فصل: وقار و طمأنینه
۲۲۹	صفت هشتم: سوء ظن و بد دلی است به خدا و خلق
۲۳۲	□ طریقه معالجه بدگمانی به خدا و خلق.
۲۳۲	فصل: حسن ظن به خدا و خلق
۲۳۳	صفت نهم: غضب است.
۲۳۴	فصل: غضب مفرط و مفاصد آن.
۲۳۵	فصل: معالجه غضب.
۲۳۸	فصل: حلم و کظم غیظ.
۲۴۱	صفت دهم: در صدد انتقام بودن است.
۲۴۲	فصل: عفو و بخشش و فضیلت آن.
۲۴۴	صفت یازدهم: غلظت و درستی در گفتار و کردار.
۲۴۵	□ شرافت مدارا کردن با مردم
۲۴۶	صفت دوازدهم: کج خلقی.
۲۴۶	□ معالجه کج خلقی.

۲۴۹	صفت سیزدهم: عداوت و دشمنی
۲۵۰	□ معالجة عداوت و دشمنی
۲۵۱	فصل: مذمت ضرب، فحش، لعن و طعن
۲۵۵	□ نفرین به مسلمان
۲۵۷	صفت چهاردهم: عجب و خود بزرگ بینی و مذمت آن
۲۵۹	□ عجب، سرمنشأ آفات و صفات خبیثه دیگر
۲۶۰	فصل: معالجة مرض عجب
۲۶۴	□ معالجة تفصیلی مرض عجب
۲۶۴	□ علاج عجب به علم
۲۶۶	□ علاج عجب به عبادت و طاعت
۲۶۷	□ علاج عجب به ورع و تقوی و نحو اینها
۲۶۸	□ علاج عجب به حسب و نسب
۲۷۰	□ علاج عجب به جمال
۲۷۱	□ در علاج عجب به مال
۲۷۲	□ علاج عجب به قوت و قدرت خود
۲۷۳	□ علاج عجب به جاه و منصب و نحو اینها
۲۷۴	□ علاج عجب به عقل و زیرکی خود
۲۷۴	فصل: شرافت شکسته نفسی و حقیر شمردن خود
۲۷۵	صفت پانزدهم: کبر و فرق آن با عجب
۲۷۷	□ متکبرین در روز قیامت
۲۷۸	فصل: اقسام تکبر و درجات متکبرین
۲۸۰	فصل: طریقه معالجة تکبر
۲۸۲	فصل: علانم و نشانه‌های تکبر و تواضع
۲۸۸	فصل: تواضع و فروتنی
۲۹۰	□ مذموم بودن ذلت و خواری
۲۹۰	صفت شانزدهم: افتخار (فخر) و مذمت آن
۲۹۱	صفت هفدهم: بنی و سرکشی و علاج آن
۲۹۲	صفت هجدهم: خودستایی
۲۹۲	صفت نوزدهم: غصبت
۲۹۳	صفت بیستم: کتمان حق و مذمت آن
۲۹۴	فصل: انصاف
	در بیان آنچه متعلق است به قوه شهویه از ردایل صفات و کیفیت معالجة آنها،
۲۹۶	و فضایل ملکات و طریق تحصیل آنها
۲۹۶	□ مطلب اول دو جنس صفات خبیثه متعلقه به قوه شهویه، و ضد آنها
۲۹۶	فصل: اول مذمت شره و مفاصد شکم‌پرستی

۲۹۹	□ ثمرات گرسنگی
۳۰۰	□ مفاسد بیروی از شهوت فرج
۳۰۴	فصل دوم: مذمت خمود و فواید نکاح
۳۰۶	فصل سوم: عفت، ضد شره و خمود
۳۰۸	سایر صفاتی که متعلق است به قوه شهویه
۳۰۸	فصل: حقیقت دنیا فی نفسه
۳۰۸	صفت اول محبت دنیای دنیه
۳۰۸	□ حقیقت دنیا در حق بندگان
۳۱۱	فصل: تقسیم دنیا به مذموم و غیر مذموم
۳۱۳	فصل: مذمت دنیا و بی‌ارزشی و بی‌اعتباری آن
۳۲۴	فصل: چیزهایی که دنیا را به آنها تشبیه کرده‌اند
۳۲۹	فصل: بیان دنیای ممدوح و مذموم
۳۳۰	□ اقسام آنچه در دنیا هست
۳۳۱	فصل: فقر و غنا و حالت‌های آنها
۳۳۲	فصل: مذمت مال و مالداري
۳۳۴	□ مدح مال
۳۳۵	فصل: مفاسد مال
۳۳۷	□ فواید مال
۳۳۸	فصل: طرق رهایی از مفاسد مال
۳۴۰	فصل: زهد و فضیلت آن
۳۴۰	□ زهد و زاهد از دیدگاه آیات و روایات
۳۴۶	□ نگاهی بر زهد پیامبر ۶ و علی ۷
۳۴۷	فصل: درجات و اقسام زهد
۳۵۳	□ فایده زاهد حقیقی و علانم او
۳۵۴	صفت دوم: مفاسد غنا و بی‌نیازی
۳۵۵	فصل: فقر و اقسام آن
۳۵۷	فصل: فضیلت و شرافت فقر و فقرا
۳۶۱	فصل: فضیلت فقیر صابر و راضی، بر غنی شاکر و سخی
۳۶۳	فصل: فرق بین فقیر و گدا و مذمت تکذبی
۳۶۷	□ اقسام احتیاج آدمی و کیفیت سؤال کردن در آنها
۳۶۹	صفت سوم: حرص و مفاسد آن
۳۷۰	فصل: ملکه قناعت
۳۷۱	فصل: طریقه معالجه صفت حرص، و تحصیل ملکه قناعت
۳۷۴	صفت چهارم طمع و مفاسد آن، و آن عبارت است از: توقع داشتن در اموال مردم، و
۳۷۶	فصل: شرافت استغنا و قطع طمع

۳۷۷	صفت پنجم: بخل و مذمت آن
۳۷۹	صفت ششم: فضیلت سخاوت
۳۸۰	□ ایشار، بالاترین مرتبه سخاوت
۳۸۱	فصل: معالجهٔ مرض بخل
۳۸۴	فصل: چگونگی مصرف مال
۳۸۵	فصل: نکات باطنیه سخاوت
۳۸۵	□ اول: زکاة
۳۸۹	□ دوم: آداب انفاق کننده
۳۹۰	□ علاج مبت گذاردن و ایزای فقیر
۳۹۴	□ فایده: آداب انفاق شونده
۳۹۵	□ خمس
۳۹۷	□ نفقهٔ اهل و عیال
۳۹۸	□ صدقات مستحبیه
۴۰۱	□ هدیه
۴۰۱	□ مهمانی کردن و آداب آن
۴۰۳	□ آداب میهمان
۴۰۴	□ حق معلوم و حق حصاد
۴۰۴	□ قرض دادن
۴۰۵	□ مهلت دادن قرض دار
۴۰۶	□ اعانت مسلمین نمودن
۴۰۶	□ حفظ آبرو و دفع شرّ اشرار
۴۰۶	□ ساختن مسجد، مدرسه و بل
۴۰۶	□ مال حرام خوردن
۴۰۹	فصل: اموال حلال و حرام و مشتبه و درجات آنها
۴۰۹	□ فرق بین هدیه و رشوه
۴۱۱	فصل: فضیلت اجتناب از مال حرام
۴۱۲	فصل: مداخل مال حلال
۴۱۳	□ اصناف دزدان و گدایان
۴۱۴	صفت هفتم: خیانت و عذر است در مال یا عرض کسی، یا حرمت و آبروی او
۴۱۵	صفت هشتم: خوض در باطل
۴۱۶	صفت نهم: تکلم به مالا یعنی و فضول
۴۱۹	فصل: خاموشی و ترک سخنان لغو و بی فایده
۴۲۰	صفت اول: حسد است
۴۲۰	صفاتی که متعلق است به سه قوه عاقله، غضبیه، شهویه، یا به دو قوه از این
۴۲۰	سه قوه از ردایل و فضایل و آن صفات بسیار است

۴۲۲	□ حسود سود نمی‌برد.....
۴۲۳	□ فایده مراتب حسد.....
۴۲۵	فصل: موجبات حسد.....
۴۲۷	□ فایده حسدورزی هر صنفی به حنف خود.....
۴۲۷	□ محبت دنیا منشأ همه اسباب حسد.....
۴۲۹	فصل: معالجه مرض حسد با علم و عمل.....
۴۳۰	□ حسد مایه ضرر دنیوی حاسد است نه محسود.....
۴۳۲	□ فایده دو قسم حسد مذموم و حرام.....
۴۳۴	فصل: مدح و فضیلت نصیحت و خیر خواهی.....
۴۳۵	صفت دوم: اهانث و تحقیر نمودن بندگان خدا و مذمت آن.....
۴۳۶	□ تعظیم و احترام کردن به بندگان خدا و فضیلت آن.....
۴۳۷	□ احترام پیران.....
۴۳۷	□ احترام سادات.....
۴۳۸	صفت سیم: ظلم و مقاسد آن.....
۴۴۲	□ پاسخ ظالم در روز قیامت.....
۴۴۳	□ آه مظلوم.....
۴۴۵	□ اعانت به ظالم و راضی به فعل او شدن.....
۴۴۶	□ عدالت و فضیلت آن.....
۴۴۹	□ فواید دنیوی عدالت.....
۴۵۱	فصل: آثار و لوازم عدالت.....
۴۵۶	□ حکایت دادرسی نمودن سلطان محمود غزنوی.....
۴۵۷	□ حکایت دادرسی سلطان ملک شاه.....
۴۵۹	فصل: معالجه مرض ظلم و تحصیل ملکه عدالت.....
۴۶۱	صفت چهارم: ترک اعانت مسلمین و عدم اهتمام در امور ایشان.....
۴۶۲	فصل: اهتمام در ثواب قضای حوائج مسلمین و اعانت بر ایشان.....
۴۶۴	□ ثواب اعانت بر مسلمین و برآوردن حاجات ایشان.....
۴۶۶	صفت پنجم: کوتاهی و مسامحه کردن در امر به معروف و نهی از منکر.....
۴۶۹	فصل: اهتمام در امر به معروف و نهی از منکر.....
۴۷۱	□ وجوب امر به معروف و نهی از منکر و شرایط آن.....
۴۷۵	□ شرایط امر و نهی شونده.....
۴۷۵	فصل: مراتب امر به معروف و نهی از منکر.....
۴۷۶	فصل: مختصری از محرمات شایعه در میان مردم.....
۴۷۷	صفت ششم: مذمت قهر کردن و دوری از برادران دینی.....
۴۷۸	فصل: فضیلت و ثواب آشتی و الفت.....
۴۸۱	صفت هفتم: قطع صله رحم و اسباب آن.....

- ۴۸۳ □ وجوب و فضیلت صله رحم و فواید آن
- ۴۸۴ □ فایده مراد از رحمی که صله آن واجب و قطع آن حرام است
- ۴۸۵ صفت هشتم: عقوق والدین و مذمت آن
- ۴۸۷ □ فضیلت نیکی به والدین
- ۴۹۰ فصل: حقوق همسایگان
- ۴۹۲ صفت نهم: مذمت عیبجوئی کردن
- ۴۹۳ □ فضیلت عیب پوشی کردن
- ۴۹۵ صفت دهم: مذمت فاش کردن راز مردم و فضیلت راز داری
- ۴۹۷ صفت یازدهم: سخن چینی و نقامی و مقاصد آن
- ۴۹۹ □ اعتنا نکردن به سخن نقام
- ۵۰۱ □ اصلاح میان مردم و فصل و ثواب آن
- ۵۰۰ صفت دوازدهم: افساد میان مردم و ذم و عقاب آن
- ۵۰۲ صفت سیزدهم: شماتت کردن
- ۵۰۲ صفت چهاردهم: مرأ و جدال و مخاصمه
- ۵۰۶ صفت پانزدهم: سخریه و استهزاء کردن
- ۵۰۷ صفت شانزدهم: مزاح و خنده و بذله گوئی و شوخی کردن
- ۵۰۹ صفت هفدهم: معنی و حقیقت غیبت
- ۵۱۰ فصل اول: غیبت به غیر زبان
- ۵۱۱ □ شنونده غیبت نیز حکم غیبت کننده را دارد
- ۵۱۲ فصل دوم: آیات و اخبار وارده در حرمت و مذمت غیبت
- ۵۱۵ فصل سوم: معالجه اجمالی مرض غیبت
- ۵۱۹ فصل چهارم: مواضعی که غیبت در آنها جایز است
- ۵۲۱ فصل پنجم: شرافت ستایش و مدح مسلمین
- ۵۲۲ صفت هیجدهم: دروغ گفتن
- ۵۲۴ □ توبیه کردن
- ۵۲۵ □ دروغهای حرامی که مردم در آنها سهل انگارند
- ۵۲۶ فصل: اجتناب از کذب، و ملایقه خلاصی از آن
- ۵۲۷ □ دروغ گفتن مایه رسوایی
- ۵۲۸ فصل: صدق و راستگوئی
- ۵۲۸ □ کذب در کردار و اعمال
- ۵۲۹ □ کذب در اخلاق و مقامات دین
- ۵۳۱ □ فایده: مقاصد و افات زبان
- ۵۳۲ □ صمت و خاموشی ضد افات و مقاصد زبان
- ۵۳۵ صفت نوزدهم: حب جاه، شهرت، و ریاست
- ۵۳۶ فصل: آیات و روایات وارده در مذمت حب جاه و شهرت

۵۳۸	فصل: جاه و ریاست بی ضرر و ممدوح
۵۴۰	فصل: علاج علمی و عملی مرض حب جاه و ریاست
۵۴۵	□ حکایت شاهزاده‌ای که می‌خواست داماد شود
۵۴۶	□ معالجه عملی حب جاه
۵۴۷	فصل: شرافت گمنامی و بی‌اعتباری
۵۴۸	□ حکایت فرزند گمنام هارون الرشید
۵۵۰	□ قصه معاویه، پسر یزید پلید
۵۵۲	صفت بیستیم: دوست داشتن مدح و ثناء و کراهت داشتن ذم
۵۵۲	□ مراتب صاحب صفت فوق
۵۵۳	□ اسباب مدح و خوش آمدگویی
۵۵۴	فصل: معالجه حب مدح و ثناء و کراهت ذم
۵۵۵	□ معالجه کراهت از مذمت
۵۵۶	□ علاج عملی صفت مذکور
۵۵۷	صفت بیست و یکم: ریا
۵۵۹	فصل: اقسام و انواع ریا
۵۶۱	فصل: مقاصد اقسام ریا و احکام آنها
۵۶۸	فصل: علاج ریا
۵۷۰	□ معالجه عملی مرض ریا
۵۷۲	فصل: اخلاص
۵۷۳	□ آفات اخلاص
۵۷۴	فصل: فضیلت و شرافت اخلاص
۵۷۷	صفت بیست و دوم: نفاق و دورویی، و مذمت آن
۵۷۷	□ موارد استثنا شده از نفاق
۵۷۸	صفت بیست و سوم: غرور و مذمت
۵۷۹	فصل: طوایف اهل غرور، و اسباب غرور، و معالجه آنها
۵۷۹	□ کفار و صاحبان مذاهب فاسد
۵۸۰	□ اهل فسق و معاصی
۵۸۵	□ اهل علم
۵۹۰	□ واعظان
۵۹۳	□ اهل تصوف، و درویشان و فریفتگان
۵۹۸	□ اغنیاء و مالداران
۶۰۰	صفت بیست و چهارم: طول امل و اسباب آن
۶۰۲	فصل: قصر امل و فواید آن
۶۰۴	فصل: معالجه طول امل
۶۱۱	صفت بیست پنجم: گناهکاری و اصرار بر معاصی و عدم پشیمانی از آن

- ۶۱۲..... فصل: توبه و پشیمانی و اسباب آن
- ۶۱۴..... فصل: فضیلت توبه
- ۶۱۹..... □ توبه از همه گناهان
- ۶۲۰..... فصل: قبولی توبه داری شرایط
- ۶۲۲..... □ حکایت توبه «شعوانه»
- ۶۲۳..... □ حکایت توبه مرد گناهکار و قبولی توبه اش
- ۶۲۴..... فصل: اقسام توبه و بین آنها
- ۶۲۵..... □ شرایط توبه از نظر حضرت علی ۷
- ۶۲۷..... □ فایده: اجتناب از گناهان کبیره، کفاره گناهان صغیره
- ۶۲۸..... □ اسبابی که گناه صغیره را کبیره می کنند
- ۶۲۹..... فصل: اقسام توبه کنندگان
- ۶۳۰..... صفت بیست و ششم: فراموشی از اعمال خود، و غفلت از محاسبه آنها
- ۶۳۰..... □ عدم اعتماد به نفس نباید مایه پشیمانی از توبه شود
- ۶۳۱..... فصل: محاسبه و مراقبه
- ۶۳۲..... فصل: عقل، تاجر راه آخرت
- ۶۳۳..... □ مرابطه و اجزای آن
- ۶۳۷..... □ کیفیت محاسبه نفس
- ۶۴۰..... □ مطالعه احوال صالحین سلف
- ۶۴۳..... صفت بیست و هفتم: مذمت کراهت و شرافت ضد آن (محبت)
- ۶۴۴..... □ وجوه ادراک آدمی و اقسام موجودات
- ۶۴۵..... فصل: اسباب محبت و اقسام آن
- ۶۵۰..... فصل: هیچ دلی از محبت خالی نیست
- ۶۵۰..... فصل: محبت به خدا بالاترین محبت ها
- ۶۵۱..... اجتماع همه اسباب محبت در حق پروردگار
- ۶۵۵..... فصل: فساد قول کسی که محبت خدا را فقط مواظبت
- ۶۵۵..... بر طاعات می داند
- ۶۵۵..... □ محبت خدا از نظر قرآن و پیامبر اکرم ۶
- ۶۵۶..... □ محبت خدا از نظر پیامبران الهی
- ۶۶۲..... فصل: محبت خدا اکمل لذتها
- ۶۶۹..... □ راههای لقاء و مشاهده و وصال حضرت حق
- ۶۷۱..... فصل: طریق تحصیل محبت و معرفت خدا
- ۶۷۳..... فصل: علائم و آثار محبت خدا
- ۶۷۷..... □ حکایت بنده ای که ذره ای از معرفت خدا به او عطا شد
- ۶۷۷..... □ علائم و آثار دیگر محبت و معرفت خدا
- ۶۷۹..... □ پیراهیم خلیل الرحمن و محبت و معرفت خدا

۶۸۰	□ حکایت فرزند قربانی کردن ابراهیم
۶۸۲	فصل: حقیقت شوق به لقای خدا
۶۸۵	□ حقیقت انس به خدا
۶۸۷	فصل: خلوت و عزلت و فواید آن
۶۸۸	□ فواید مخالطه با مردم
۶۸۸	□ خلوت و عزلت بهتر است یا مخالطه با مردم؟
۶۹۰	فصل: بدان که
	فصل: پیرامون حب فی الله و بغض فی الله و دوستی در راه خدا
۶۹۲	دو قسم می‌شود:
۶۹۳	□ درجات معصیت و اظهار بغض
۶۹۳	□ وفا و جفا
۶۹۴	صفت بیست و هشتم اعتراض بر اراده و تقدیرات خدا
۶۹۶	فصل: رضا بر قضا و مقدرات الهی
۶۹۹	فصل: رضا از ثمرات محبت
۷۰۱	فصل: عدم منافات رضا با دعا
۷۰۱	فصل: طریق تحصیل رضا
۷۰۳	صفت بیست و نهم: حزن و اندوه بر امور دنیوی و علاج آن
۷۰۷	صفت سی‌ام: مذمت بی‌اعتمادی به خدا و اعتماد به غیر خدا
۷۰۸	فصل: توکل بر خدا و فضیلت آن
۷۱۱	فصل: تقسیم امور بندگان
۷۱۲	□ عدم منافات اسباب با توکل
۷۱۳	فصل: درجات توکل
۷۱۵	فصل: طریقه تحصیل صفت توکل و علامت حصول آن
۷۱۷	صفت سی و یکم: کفران نعمت و شکر آن
۷۱۹	فصل: فضیلت شکر نعمت
۷۲۲	فصل: شناختن اشیائی که رضای خدا در آنهاست
۷۲۲	فصل: شکر نعمت و کفران نعمت به اموری که در اختیار انسان است
۷۲۵	فصل: شناختن نعمتهای الهی
۷۲۷	فصل: فهمیدن و درک غذا قبل از خوردن
۷۲۸	فصل: رغبت آدمی به غذا
۷۲۹	فصل: حکمت‌های نهفته در دانه گندم
۷۳۰	فصل: تصرفات لازم برای تحصیل نان
۷۳۲	فصل: طبقات و اصناف ملائکه و اعمال ایشان
۷۳۵	فصل: سبب تقصیر مردم در شکر گزاری
۷۳۶	فصل: طریقه تحصیل شکر گزاری حضرت باری

۷۳۹	صفت سی و دوم: جزع و بی تابی
۷۴۰	فصل: صبر و شکیبایی
۷۴۳	فصل: صبر در حال رفاهیت و نعمت
۷۴۶	فصل: ثمراتی که بر صبر مترتب می شود
۷۵۰	فصل: اموری که طالب صبر باید مراعات نماید
۷۵۴	□ صبر حضرت انبیا و
۷۵۶	□ فایده:
۷۵۸	صفت سی و سوم: فسق است

باب پنجم اسرار و آداب عبادات

۷۵۹	مقصد اول: در طهارت و نظافت
۷۶۱	فصل اول: آداب باطنیه طهارت بدن او خبث
۷۶۲	فصل دوم: آداب باطنیه طهارت بدن از حدث
۷۶۳	فصل سوم: ازاله فضلات و کثافات بدن
۷۶۴	مقصد دوم: بعضی از اسرار و آداب باطنیه نماز
۷۶۶	فصل اول: چیزهایی که حقیقت و روح نماز است
۷۶۷	فصل دوم: غفلت، مخالف روح و حقیقت نماز
۷۷۲	فصل سوم: علل و اسباب آداب باطنیه نماز
۷۷۶	فصل چهارم: اسرار و اشارات متعلقه به شروع و افعال و ارکان نماز
۷۷۹	فصل پنجم: آداب دخول در نماز
۷۸۱	فصل ششم: آداب قرائت و بقیه اعمال نماز
۷۸۶	فصل هفتم: آداب و شرایط امام جماعت
۷۸۷	مقصد سوم: در بعضی از آداب باطنیه ذکر و دعا
۷۸۷	فصل اول: بعضی از آداب و شرایط ذکر
۷۸۸	فصل دوم: بعضی از آداب و شرایط دعا
۷۹۰	مقصد چهارم: بعضی از شرایط و آداب تلاوت قرآن
۷۹۱	فصل: آداب ظاهره قرائت قرآن
۷۹۱	آداب باطنیه قرائت قرآن
۷۹۶	مقصد پنجم: شمه ای از آداب روزه
۷۹۸	□ درجات روزه
۷۹۹	مقصد ششم: بعضی از آداب حج
۷۹۹	فصل اول: بعضی از اسرار آداب باطنیه حج
۸۰۱	فصل دوم: اموری که هنگام توجه به حج باید مراعات شود
۸۰۳	فصل سوم: اسرار باطنیه مقدمات و اعمال حج
۸۰۷	مقصد هفتم: آداب زیارت بعضی از مشاهد مشرفه
۸۰۹	فصل: ثواب و فضیلت زیارت